

Onze verantwoordelijkheid als gelovigen

Mattheüs 14:22-33

Bij de meeste thema's in de Schrift zijn er twee verschillende kanten, die duidelijk moeten worden onderscheiden om eventuele listen van de duivel te vermijden:

1^e de kant van God;

2^e onze eigen verantwoordelijkheid.

Wij staan graag stil bij de kant van God. Aangezien wij door een vijandige wereld gaan, denken wij er graag aan dat wij veilig zijn in Zijn handen. Hij is machtig, en Hij heeft ons lief tot het einde. Misschien merken wij dat onze wandel vaak te wensen overlaat, maar wij herhalen dan dat God een God van genade is. Hij heeft ons tot hertoe gedragen en zal ons verder dragen tot aan het eind van de reis. Dat stelt ons geweten gerust en wij leven een beetje zorgeloos verder, terwijl wij nauwelijks denken aan onze eigen verantwoordelijkheid. Wij willen graag genieten van onze voorrechten, terwijl wij de verantwoordelijkheid voor onze christelijke wandel laten rusten. Maar wij vergeten dan dat wij niet zonder meer van onze voorrechten kunnen genieten; dat is alleen mogelijk naarmate wij beantwoorden aan onze verantwoordelijkheid.

Wij spreken zelf, of horen anderen graag spreken over alles wat God voor ons heeft gedaan, over onze zegeningen, de wederkomst van de Heer, het hemelse geluk. Dat verblijdt ons. Maar wij worden gauw moe om vermaningen en onderwijs over de eigen verantwoordelijkheid aan te horen. Als wij op die manier

worden aangesproken, fluistert de vijand ons in het oor: 'God is goed, Hij is vol genade en barmhartigheid. Wij mogen op Hem rekenen! Zou Hij al Zijn beloften niet nakomen?' Onze vijand is heel slim. Hij vermomt zich als een engel van het licht en zijn dienaren doen zich voor als dienaars van de gerechtigheid (2 Kor. 11:14-15). Het lijkt alsof zij God prijzen en ons aanmoedigen op Hem te vertrouwen.

Maar zo ging het ook tijdens de verzoeking van de Heer Jezus in de woestijn! De satan probeerde de volmaakte Mens te laten struikelen door Hem de kant van God voor te stellen: *'Als U Gods Zoon bent, werp Uzelf dan naar beneden; want er staat geschreven: Zijn engelen zal Hij bevel geven aangaande u, en zij zullen u op de handen dragen, opdat u niet misschien uw voet aan een steen stoot'* (Matt. 4:6). Dat wil zeggen: Luister dus naar mij. U kunt op God rekenen. Hij zal U wel bewaren, want Hij heeft het beloofd.

Probeer de vijand ons niet vaak op die manier te verzoeken en zó op een weg van ongehoorzaamheid jegens God te brengen? Hij zegt: 'Je bent toch een kind van God. Hij bewaart je en daarom moet je je niet ongerust maken, want dat is twijfel aan Zijn macht'. Gebeurt het soms niet, dat wij naar de stem van de vijand luisteren en ons door hem laten verleiden? Soms kunnen wij zover afdwalen, dat wij denken in geloof te handelen en ons inbeelden dat de kracht van God ons zal bewaren op een weg van onafhankelijkheid! De satan heeft de Heer Jezus ook de kant van God voorgesteld, Die Zijn beloften had gedaan aan de Christus, de tweede Mens (Ps. 91). Maar de volmaakte Mens *kon* niet de kant van de verantwoordelijkheid uit het oog verliezen. Daarom zei Hij: *'Er staat eveneens geschreven: U zult de Heer, uw God, niet verzoeken'* (Matt. 4:7). Wat een onderwijs, en wat een voorbeeld voor ons!

Deze beide zijden, Gods kant en die van onze eigen verantwoordelijkheid, worden vaak voorgesteld in de Schrift. Als wij trouw willen zijn, laten wij dan vermijden om slechts één kant te belichten. Laten wij ze ook niet met elkaar vermengen. Dat doen wij bijv. als wij een gelovige, die slecht wandelt en een weg gaat waarop hij ernstig faalt in zijn verantwoordelijkheid, alleen wijzen op Gods trouw. Wij zeggen dan misschien dat God ons toch heeft beloofd: *'Ik zal u geenszins begeven en u geenszins verlaten'* (Hebr. 13:5). Daarom, ga door, wees niet bang als je moeilijkheden tegenkomt, of als de weg gesloten lijkt door een muur of met dorens (Hos. 2:5). God is machtig. Deze christen zou op die manier ertoe gebracht kunnen worden om te volharden op een weg die hij juist snel zou moeten verlaten.

Zowel wat betreft (1) het heil, als wat betreft (2) onze wandel, stelt het Woord beide kanten duidelijk voor. Over het heil schrijft Paulus: *‘Want uit genade bent u behouden, door het geloof’* (Ef. 2:8). Gered door genade, dat is de kant van God. Maar ieder mens is zelf verantwoordelijk te geloven wat God in Zijn Woord zegt. Wat God heeft gedaan in Christus, dat wordt aan ons geloof voorgesteld. Iedereen is dus zelf verantwoordelijk tegenover God; en wie weigert te geloven, kan niet gered worden. Men wil soms de verantwoordelijkheid weglaten en zegt dan: God is genadig en Hij wil dat alle mensen behouden worden. De vijand gebruikt listige redeneringen. God wil dat alle mensen behouden worden (1 Tim. 2:3-4), en Hij is soeverein. Hij doet alles wat Hem behaagt (Ps. 135:6). Dus zal er niemand verloren gaan! Zo sust de satan het geweten. Listig bedient hij zich van het Woord, doordat hij Góds kant voorstelt en de kant van de eigen verantwoordelijkheid weglaat.

2. Zo ook wat betreft de wandel. Hier geldt het principe dat wij *in de kracht van God door het geloof bewaard worden tot de behoudenis* (1 Petr. 1:5). Voor ons heil is de kant van God Zijn rijke *genade*, en voor de wandel is het de *kracht* van God. In beide gevallen is *het geloof* de kant van onze eigen verantwoordelijkheid. God is machtig ons voor struikelen te bewaren, en dat te midden van een wereld vol gevaren. Blijven stilstaan bij Gods kracht alleen, hoe groot die ook is, en menen te kunnen wandelen zonder al te veel zorg over onze eigen verantwoordelijkheid, zou een ernstige misvatting zijn en tot treurige ervaringen leiden.

Heel veel uitdrukkingen die door de apostelen in de brieven worden gebruikt, komen in een helder licht te staan als wij de omstandigheden bezien die zij zelf hebben meegemaakt. Om de betekenis te begrijpen van 1 Petrus 1:5, moet men hierbij lezen Mattheüs 14:22-33. Hier vraagt Petrus aan de Heer: *‘Heer, als U het bent, beveel mij naar U toe te komen over de wateren’*. De Heer zei: *‘Kom!’* Dat was voldoende voor Petrus en in het geloof heeft hij het bootje verlaten; hij wandelde op het water naar de Heer Jezus toe. Niemand kan op het water wandelen. En geen enkele gelovige heeft zelf de nodige kracht om trouw te wandelen in deze wereld. Wij hebben goddelijke kracht nodig, kracht die niet van onszelf is. Alleen de Heer kan die geven, en Hij geeft die als antwoord op ons geloof.

In het eerste deel van deze geschiedenis blijft Petrus bewaard in de kracht van God door het geloof, zodat hij vooruitgaat zonder te zinken. Zolang hij het oog op de Heer Jezus gericht houdt, Die alleen het Voorwerp voor het geloof is, kan hij op het meer wandelen. Hij is in zeker opzicht meester van de omstandigheden en verheerlijkt de Heer door zijn geloof. Dat is de juiste manier voor de gelovige om

aan zijn verantwoordelijkheid te voldoen! Maar de vijand is bezig om dit te verhinderen. Hij richtte de blik van Petrus op iets anders dan op de Heer. Hij liet hem zien dat de wind zo sterk was; en op hetzelfde moment werd Petrus bang en begon hij te zinken.

Was de kracht van de Heer verminderd? Nee, die kan niet veranderen en is altijd dezelfde. Waarom wandelde Petrus dan op het water in het eerste deel van deze geschiedenis, terwijl hij daarna begon te zinken? Omdat hij aanvankelijk geloofde in het bevel van de Heer. Hij geloofde dat de Heer machtiger was dan al de woedende elementen. Hij ging moedig voorwaarts met het oog gericht op Hem. Maar in het tweede deel van de geschiedenis wankelde zijn geloof, en was Christus niet meer het Voorwerp waarop zijn blik was gericht.

De tegenstander stelt ons niet altijd de *vijandschap* van de wereld voor, die ons met angst en vrees kan vervullen, om onze blik van Christus af te trekken. Hij bedient zich ook vaak van de aantrekkelijkheid van de wereld en probeert voortdurend onze aandacht te trekken. De middelen die hij daartoe gebruikt zijn aangepast aan de toestand waarin wij ons bevinden. Het eerste wat de vijand doet, is ons hart van Christus af te trekken en het oog op iets anders te richten. Als hij daarin geslaagd is, zijn wij zijn prooi. De kracht van God heeft dan geen uitwerking meer op ons om ons te bewaren, zoals ze ook geen uitwerking meer had op Petrus om hem boven water te houden. Natuurlijk was er de wanhoopskreet van de discipel, en de hulp van de Heer. Hij strekte Zijn hand uit om hem op te richten, toen hij begon te zinken. Dit is een beeld van de priesterlijke dienst, die de Heer nu uitoefent. Maar de pijn blijft toch dat wij in het water zijn gezonken. De Heer weet ons in onze val op te vangen; dat is echter geen excuus voor ons falen. Het moet ons niet tot de gedachte brengen: Als ik val, zal de Heer mij wel weer opvangen.

Wij weten dat geen enkele gelovige zelf de kracht heeft om aan zijn verantwoordelijkheid te voldoen. Daarom moet het besef van onze verantwoordelijkheid ons niet ertoe brengen te denken, dat wij iets kunnen doen uit *onzelf*. Dan zouden wij met *onzelf* bezig zijn, en die toestand is geschikt om de wanhoop en de angst van Romeinen 7 in ons voort te brengen. Het besef van onze eigen verantwoordelijkheid moet ons evenmin ertoe brengen verdienstelijke werken te willen verrichten. Integendeel, het moet ons ertoe brengen onze eigen onmacht te beseffen en ons toe te vertrouwen aan de genade en de kracht van God. Alleen op die manier kunnen wij de *'Heer waardig wandelen tot al Zijn welbehagen, terwijl u in alle goed werk vrucht draagt en opgroeit door de kennis van God'* (Kol. 1:10).

De enige voorwaarde is dat wij het oog richten op de Heer Jezus en ons hechten aan Hem. Dat gold toen voor Petrus, maar nu ook voor ons. In dit opzicht en in alle andere dingen blijft Hij als de volmaakte Mens op aarde het grote Voorbeeld. Door de profetische geest kon Hij zeggen: *'Bewaar Mij, o God!'* Zo deed Hij een beroep op Gods kracht om Hem als Mens op aarde te bewaren. Maar Hij kon de kant van de verantwoordelijkheid ook niet miskennen en voegde eraan toe: *'Want ik betrouw op U'* (Ps. 16:1 SV). Zijn vertrouwen was volkomen. Zijn geloof hechtte zich aan Degene Die onophoudelijk voor Hem stond: *'Ik stel Mij de Heere bestendig voor ogen'*. Zo ondervond Hij de oneindige kracht van de God Die Hem ondersteunde en Hem tot het einde toe bewaarde. *Omdat Hij aan Mijn rechterhand staat, wankel Ik niet* (Ps. 16:8).

Hij is hierin de Voorloper en de Leidsman geweest, tot aan het einde. Hij is de Voleinder van het geloof (Hebr. 12:2). Laat ons oog op Hem gericht zijn, in de heerlijkheid waar Hij nu is, terwijl wij in ogeschouw nemen hoe Hij hier op aarde heeft gewandeld tot Gods eer.

Onze verantwoordelijkheid is zo groot, dat wij niet eraan kunnen beantwoorden zonder Gods rijke hulpbronnen. Laat ons geloof onophoudelijk werkzaam zijn, het geloof dat zich aan Christus hecht, dat ons doet leven door Hem en de blik op Hem richt. Als dat ontbreekt, kunnen wij ook niet rekenen op Gods kracht om ons voor struikelen te bewaren. En dan zullen wij de macht van de tegenstander ondervinden. Moge God ons genade geven ervoor bewaard te worden dit in de praktijk te moeten merken, zodat wij telkens herinnerd worden aan ons falen en aan de pijn die er is doordat wij de naam van de Heer hebben onteerd.

Bron: Le Messenger Evangélique 1950-228; Titel: Notre responsabilité

